

The Holy See

PILGRIMAGE TO THE HOLY LAND ON THE OCCASION OF THE 50th ANNIVERSARY
OF THE MEETING BETWEEN POPE PAUL VI AND PATRIARCH ATHENAGORAS IN JERUSALEM

(24-26 MAY 2014)

MEETING WITH THE AUTHORITIES OF THE KINGDOM OF JORDAN

ADDRESS OF POPE FRANCIS

Amman

Saturday, 24 May 2014

Video

הוד מעלתכם,

נכבדי,

אחי הבישופים,

חבריי היקרים,

אני מודה לאלוהים על שהעניק לי את ההזדמנות לבקר בממלכה ההאשמית של ירדן, בעקבות קודמיי פאולוס השישי, יוחנן פאולוס השני ובנדיקטוס השישה עשר. אני אסיר תודה להוד מעלתו עבדאללה השני על מילות הברכה החמות ואני נזכר בשמחה בפגישתנו האחרונה בוותיקן. כמו כן, אני מברך לשלום את המשפחה המלכותית, את הממשלה ואת העם הירדני, ארץ זו כה עשירה בהיסטוריה ובעלת משמעות כה רבה ליהדות, לנצרות ולאסלאם.

ירדן קיבלה בזרועות פתוחות מספר כה רב של פליטים פלסטינים ועיראקים, כמו גם פליטים אחרים מאזורים מוכי אסון, בייחוד מסוריה השכנה, שנחרבת בסכסוך שנמשך זמן רב מידי. נדיבות שכזו ראויה להערכה ולתמיכה של הקהילה הבינלאומית. הכנסייה הקתולית מנסה, כמיטב יכולתה, לסייע לפליטים ולנזקקים, בייחוד באמצעות ארגון "קריטס ירדן".

בהכירי בצער במתיחות הרבה והמתמשכת במזרח התיכון, אני מודה לרשויות הממלכה על כל שהם עושים ואני

מעודד אותם להמשיך במאמצייהם בכינון שלום בר קיימא באזור כולו. מטרה גדולה זו דורשת בדחיפות פתרון שלו למשבר בסוריה ופתרון צודק לסכסוך הישראלי – פלסטיני.

אני מנצל הזדמנות זו כדי להביע שוב את הכבוד הרב שאני רוכש לקהילה המוסלמית ואת הערכתי למנהיגותו של הוד מעלתו המלך בקידום הבנה מעמיקה יותר של הערכים שהאסלאם מקנה ואוירה שלווה של דו-קיום בין מאמיני הדתות השונות. אתה הוא איש שלום ואני מודה לך. אני אסיר תודה בייחוד על כך שירדן תמכה במספר יוזמות חשובות שמטרתן לקדם את השיח הבין דתי ואת ההבנה בין היהודים, הנוצרים והמוסלמים. אני חושב בעיקר על "המסר מעמאן" ועל התמיכה שניתנת באומות המאוחדות בציון שבוע ההרמוניה הבין דתית העולמי.

כמו כן, ברצוני לברך בלבביות את הקהילות הנוצריות, הנמצאות תחת השגחתך מלכותך ונוכחות בארץ זו מימי השליחים ותורמות לטובת כלל החברה, בה הם שותפים מלאים. למרות שהנוצרים כיום הם מיעוט מספרי, להם נוכחות חשובה ומוערכת בתחומי החינוך והבריאות, הודות לבתי הספר ולבתי החולים שלהם. הם יכולים להביע את אמונתם בשלווה, באווירה המכבדת את חופש הדת. למעשה, חופש הדת הוא זכות אדם בסיסית ואין אני יכול שלא להביע את תקוותי שהיא תישמר ברחבי המזרח התיכון ובעולם כולו. הזכות לחופש הדת "כוללת, הן ברמה האישית ובזו הקולקטיבית, את החופש של הפרט ללכת בעקבות מצפוננו בענייני דת ובאותו הזמן גם את חופש הפולחן. היא כוללת את הזכות של הפרט לבחור את הדת אותה הוא רואה כנכונה ולבטא אמונה זו בפומבי" (הכנסייה במזרח התיכון, 26). הנוצרים רואים בעצמם, והם אכן, אזרחים מלאים וככאלה, הם שואפים, יחד עם חבריהם האזרחים המוסלמים, להעניק את תרומתם הייחודית לחברה בה הם חיים.

לבסוף, אני מבקש מעומק ליבי שלום ושגשוג לממלכת ירדן לאנשיה. אני מתפלל שביקורי יעזור לקדם ולחזק יחסים טובים ולבביים בין נוצרים ומוסלמים. שהאלוהים ישמור אותנו מאותו פחד משינוי אליו התייחסת. אני מודה לכם על קבלת הפנים הנעימה. שאלוהים הכול-יכול והרחמן יעניק חיים ארוכים ומאושרים להוד מעלתכם ושיברך את ירדן בשפע. סלאם (בערבית)!